

Tilläggsyrkande
2020-11-20

Ärende nr 2.1.26

Tilläggsyrkande – S och D yrkande angående mindre språkförbistring och högre språkkompetens i välfärdsverksamheterna

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret ska i sitt uppdrag prioritera äldreomsorg samt funktionsstöd då dessa två sektorer varit och är särskilt utsatta under pandemin.

Yrkandet

I rapporter från chefsled, nödrop från fackliga parter, vittnesmål från anhöriga och KPMG:s granskning inom äldreomsorgen framkommer tydligt att språkförbistring och bristande kompetens i det svenska språket har försvårat smittbekämpningen under hela våren 2020.

Politik är att prioritera.

För att kunna ge snabba och tillräckliga språkinsatser där de gör mest nytta under en pandemi, väljer vi att i nuläget fokusera på **äldreomsorgen** samt **funktionshinder** i att-satser ovan. Dessa två är de grupper som drabbats absolut hårdast av Covid-19 och det är här staden främst ska lägga sina resurser vad avser språkinsatser mitt under en pandemi.

Historik om förslagen till språkrav inom äldreomsorgen i Göteborg

De allra första förslagen om språkrav lades fram av Sverigedemokraterna under hösten 2019 - helt oberoende av pandemin. Ett första tilläggsyrkande från oss presenterades då under ett ärende i Kommunstyrelsen som avser **”Göteborgs Stads riktlinje för värdighetsgarantier inom äldreomsorg”** 0403/19. (se bifogad länk).

För oss har det sedan mycket länge funnits ett stort kvalitativt värde i att personal, omsorgstagare, anhöriga och chefer kan förstå varandra fullt ut inom äldreomsorgen.

Tilläggsyrkandet vi lade om språkrav i oktober 2019, det avslogs av S, det moderatledda styret och de rödgrönrosa partierna. Därefter har vi konsekvent

fortsatt med att lägga skarpa förslag i form av både yrkanden och motioner vad gäller uppföljning och insatser när det kommer till vårdpersonalens språkkunskaper. Vi har då yrkat på språktester samt språkinsatser för alla anställda som behöver hjälp med att förbättra sin svenska.

Märk väl, vi har inte likt S, gjort skillnad på **redan anställda** och **nyanställda**. Alla anställda inom vård- och omsorg som behöver språkinsatser ska givetvis vara berättigade till det.

Socialdemokraterna, alliansen och rödgrönrosa röstade fortsatt ner våra yrkanden om språkrav i kommunstyrelsen. S röstade även ner motionen om språkrav som låg ute i våra olika stadsdelsnämnder på remiss, förfarandet finns dokumenterat i stadens arkiv.

Efter alla dessa turer har S nu själva klivit fram och kräver ett införande av språkrav, implementerat genom någon form av språktester, vid **nyanställning** i välfärden. Där har de precis som vi, pekat på behovet av ett obligatoriskt språklyft, där personal som har rekryterats trots bristfällig språkkunskap bör genomgå obligatorisk utbildning i det svenska språket på arbetstid.

Vi tycker det rimmar illa med att S återkommande gånger, valt att avstyrka alla de förslag vi lagt om införandet av språkrav i Göteborg.

Bilagor: SD:s första tilläggsyrkande som berör språkrav inom omsorgsförvaltningen oktober 2019

Tilläggsyrkande

2019-10-04

Ärende nr 2.1.5

Tilläggsyrkande angående – Göteborgs Stads riktlinje för värdighetsgarantier inom äldreomsorg samt redovisning av uppdrag att utreda ett kompensationsystem när det brister

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Göteborgs Stads riktlinje för värdighetsgarantier inom äldreomsorgen i enlighet med bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande kompletteras med följande tillägg. Slutligen blir det såldes totalt 8 värdighetsgarantier som ska gälla i äldreomsorgen:
  - Vi garanterar att vi säkerställer att utdrag ur belastningsregistret alltid sker i samband med nyanställningar i omsorgen och därefter var tredje år.
  - Vi garanterar att rutiner ska säkerställa att tyngdpunkten läggs på kunskaper i svenska språket under anställningsförfaranden inom omsorgsförvaltningen, vid sidan av adekvat utbildning, personlig kompetens och lämplighet.
  - Vi garanterar att respekt, integritet, bemötande och omtanke är det som ska ge förutsättningarna för att din tillvaro ska bli så bra som möjligt.
  - Vi garanterar dig nolltolerans mot överträdelser som går emot rutiner och regler för hygien. Undantag får aldrig ske av religiösa eller kulturella skäl.

Yrkande
2020-11-20

Ärende nr 2.1.26

Yrkande - S och D yrkande angående mindre språkförbistring och högre språkkompetens i välfärdsverksamheterna

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att, i samverkan med berörda förvaltningar och fackliga parter, snabbutreda införandet av språktest vid redan befintliga anställningar samt vid nyanställning inom äldreomsorg, förskola, fritidshem och funktionsstöd. Återrapportering sker till kommunstyrelsen senast under januari 2021.

I kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige:

2. Kommande äldre-, vård- och omsorgsnämnd, kommande nämnd för funktionsstöd, grundskolenämnden och förskolenämnden får i uppdrag att, i samverkan med berörd facklig organisation, införa språktest vid redan befintliga anställningar samt vid nyanställning inom äldreomsorg, funktionshinder, fritidshem och förskola senast under februari 2021.

Yrkandet

Märk väl, vi har inte likt S och D, gjort skillnad på redan anställda och nyanställda. Alla anställda inom stadens omsorg som behöver språkinsatser ska givetvis vara berättigade till det.

Yrkande
2020-11-25

Socialdemokraterna, Demokraterna

Yrkande angående mindre språkförbistring och högre språkkompetens i välfärdsverksamheterna

Förslag till beslut:

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att, i samverkan med berörda förvaltningar och fackliga parter, snabbutreda införandet av språktest vid nyanställning inom äldreomsorg, förskola, fritidshem och funktionsstöd. Återrapportering sker till kommunstyrelsen senast under januari 2021.

I kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige:

2. Kommande äldre-, vård- och omsorgsnämnd, kommande nämnd för funktionsstöd, grundskolenämnden och förskolenämnden får i uppdrag att, i samverkan med berörd facklig organisation, införa språktest vid nyanställning inom äldreomsorg, funktionshinder, fritidshem och förskola senast under februari 2021.

Yrkandet

Pandemins andra våg, bekräftad genom ökad smittspridning i landet och förstärkta restriktioner från ansvariga myndigheter, innebär en enorm press på den kommunala välfärden. En väsentlig fördel är att verksamheterna står bättre rustade denna gång – erfarenheter från våren 2020 kan tillvaratas, samordningsproblem undvikas och beredskap förstärkas. Det vore djupt komprometterande för staden och direkt oansvarigt av det borgerliga styret att låta de kommunala verksamheterna möta en förvärrad smittspridning utan tillräckliga verktyg för att bemöta densamma.

Det är vår hållning att varje tänkbar åtgärd måste vidtas för att förhindra att tidigare misstag återupprepas. I rapporter från chefsled, nödrop från fackliga parter, vittnesmål från anhängiga och KPMG:s granskning framkommer tydligt att språkförbistring och bristande kompetens i det svenska språket har bidragit negativt till smittbekämpningen under hela våren 2020. Socialdemokraterna och Demokraterna har tidigare krävt införande av språkrav, implementerat genom någon form av språktester, vid nyanställning i välfärden. Vi har också pekat på behovet av ett obligatoriskt språklift, där personal som har rekryterats trots bristfällig språkkunskap genomgår obligatorisk utbildning i det svenska språket på arbetstid. Förslagen lades fram oberoende av pandemin - för oss finns det ett stort kvalitativt värde i att personal, brukare, anhängiga och chefer förstår varandra fullt ut i omsorgen – men avsågs dessvärre av det moderatledda styret och de rödgrönrosa partierna.

Nyligen öppnade lyckligtvis kommunstyrelsens ordförande Axel Josefson (M) upp för att revidera sin

tidigare inställning till språktester, vilket ger staden en ny möjlighet – i form av en ny majoritet – att motarbeta detta allvarliga problem i verksamheterna. Bristen på tydliga språkrav vid anställningsförfaranden har lett till en situation där språkförbistringen har utvecklats till ett direkt arbetsmiljöproblem, kvalitetsproblem och smittspridningsproblem – samtidigt. Misstolkade arbetsinstruktioner och missförstådda hygienrutiner utgör alltid oacceptabla förekomster på arbetsplatserna, men innebär i dagsläget dessutom ett potentiellt livsfarligt hot mot brukares hälsa och medarbetares trygghet.

En kris är en kris. Trots att övriga partier tidigare haft ett närmast reflexmässigt motstånd mot allt som andas språkrav och språklyft kan vi inte acceptera att våren 2020 intar ställningen som en föraning till den kommande vintern. I väntan på att Stadsledningskontoret hinner snabbutreda införandet av ett språktest vid nyanställning i omsorgen vill vi att berörda förvaltningar ombesörjer att språkrav ställs vid rekryteringar. På arbetsplatserna – där språkförbistringen i detta nu vållar besvär och bekymmer – ska den personal som ej bedöms ha tillräcklig språknivå genomgå språkhöjande insatser. Medarbetare, oavsett anställningsform, som av sin enhetschef inte bedöms ha nödvändig kunskap i det svenska språket ska under pandemins fortsatta tid – samtidigt som de tar del av språklyftsåtgärder – inte arbeta brukarnära om detta inte är absolut nödvändigt för avgörande omsorgsutförande.

Kommunstyrelsen är skyldig välfärdspersonalen att agera på det sätt vi kan, inom ramen för våra befogenheter, utifrån det mandat vi har. Vår förhoppning är att det moderatledda styret, vid detta tillfälle, är villiga att lägga politiska skygglappar åt sidan och omhänderta stadens egna erfarenheter av pandemibekämpningen. Språkförbistringen kan inte få tillåtas stå i vägen för effektiv pandemibekämpning och förbättrat krisarbete i omsorgens alla led.